

Door: M. Siebelink

Het kind als donor: **co-creatie bij het maken van een les voor scholen**

Dat een kind ook donor kan worden is vaak onbekend. Toch gaan orgaan- en weefseldonatie ook over kinderen. Ook kinderen staan lang op de wachtlijst voor een transplantatie en zijn vaak alleen maar geholpen met een orgaan van een ander kind. Het kind als donor is altijd een unieke en uiterst gevoelig situatie die specifieke kennis en vaardigheden vraagt.

Om de kwaliteit rondom het proces van het kind als donor inzichtelijk te maken en daar waar mogelijk te verbeteren ben ik een promotieonderzoek gestart met de centrale vraag: welke factoren zijn van invloed op het kind als donor? Het onderzoek heb ik multidisciplinair opgezet: vanuit een medisch, juridisch-ethisch, communicatief en maatschappelijk domein heb ik naar deze vraag gekeken. Een onderdeel uit het maatschappelijke domein is het onderzoek op de basisscholen. In dit onderzoek is gekeken naar de opinie van leerkrachten over een les orgaandonatie.

We weten uit ons onderzoek dat kinderen meer willen weten over orgaan- en weefseldonatie en dat een merendeel van de ouders positief tegenover een les hierover staat. Dat roept de vraag op in hoeverre basisscholen bereid zijn onderwijs te geven over dit onderwerp. Als deze bereidheid er is, komt gelijk de vraag hoe dit onderwijs er dan zou moeten uitzien. Immers, veel maatschappelijke thema's worden 'over de schutting van het onderwijs gegooid'. Het is daarom des te belangrijker niet onderwijs te ontwikkelen *voor* de basisscholen maar *met* de basisscholen.

Vanaf de start van het onderzoek heb ik support gekregen van de toenmalige overheidsinstelling NIGZ-Donorvoorlichting. Het onderzoek bestond uit interviews met directeurs van basisscholen en een enquête die is gestuurd naar alle 7542 basisscholen in Nederland. Het doel hiervan was tweeledig; is er draagvlak om een les te geven en zo ja hoe zou die les er dan moeten uitzien?

Uit het onderzoek kwam naar voren dat er ruim voldoende draagvlak was om een les te ontwikkelen. De respondenten gaven hierbij duidelijke voorwaarden waaraan zo'n les zou moeten voldoen willen ze de les ook goed kunnen inzetten in het reguliere onderwijsprogramma. Op basis van deze re-

sultaten is in 2010, met financiering van het ministerie van VWS, een lesmodule voor de bovenbouw van het basisonderwijs ontwikkeld.

Deze digitale lesmodule www.donordenkers.nl (zie de illustratie) is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de NTS-Donorvoorlichting en met het onderwijsveld. De les wordt veelvuldig gebruikt en is onderscheiden met de Comenius Award, een internationale prijs voor educatieve communicatie.

Bovenstaand is een goed voorbeeld van co-creatie; het verbinden van wetenschappelijk onderzoek met de praktijk. Het is heel waardevol goed te luisteren naar die praktijk. Daar ligt veel kennis die de wetenschap kan voeden. Dit kan de kwaliteit alleen maar ten goede komen.

Informatie over de auteur

Marion Siebelink is programmamanager en onderzoeker bij UMC Groningen Transplantatiecentrum.

